EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 10. 2024
COM(2024) 491 final

2024/0273 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1493, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1] (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie oprávniť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa dani.

Listom, ktorý Komisia zaevidovala 26. marca 2024, Maďarsko požiadalo o povolenie naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice o DPH a obmedziť právo na odpočet DPH v spojitosti s lízingom určitých osobných motorových vozidiel, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, a oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie takýchto vozidiel na súkromné účely za poskytovanie služieb za protihodnotu. Spolu so žiadosťou Maďarsko predložilo správu, ktorá obsahuje aj preskúmanie plánovaného percentuálneho podielu, pokiaľ ide o obmedzenie práva na odpočet.

V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH Komisia listom z 29. mája 2024 informovala o žiadosti predloženej Maďarskom ostatné členské štáty. Listom z 30. mája 2024 Komisia oznámila Maďarsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo na odpočet DPH účtovanej pri nákupe tovaru a služieb na účely zdaniteľných transakcií. V článku 168a ods. 1 smernice o DPH sa stanovuje, že DPH z výdavkov súvisiacich s nehnuteľným majetkom, ktorý je súčasťou majetku podniku zdaniteľnej osoby a používa sa tak na účely podnikateľskej činnosti, ako aj na nepodnikateľské účely, je odpočítateľná len do tej miery, v akej sa tento majetok používa na účely podnikateľskej činnosti tejto zdaniteľnej osoby. Podľa článku 168a ods. 2 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať toto pravidlo aj vo vzťahu k výdavkom súvisiacim s iným tovarom, ktorý je súčasťou majetku podniku, podľa svojich kritérií. V článku 26 ods. 1 písm. a) tej istej smernice sa vyžaduje, aby sa použitie tovaru, ktorý je súčasťou majetku podniku, na súkromné účely považovalo za poskytovanie služieb za protihodnotu, ak je DPH za tento tovar odpočítateľná. Tento systém umožňuje získať naspäť pôvodne odpočítanú DPH v spojitosti s používaním na súkromné účely.

Je zložité uplatňovať tento systém v prípade osobných motorových vozidiel, a to najmä preto, že je ťažké určiť predel medzi použitím na súkromné a použitím na podnikateľské účely. Ak sa vedú záznamy, ich vedenie a kontrola predstavujú pre podniky a správne orgány dodatočnú záťaž.

Podľa článku 395 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení smernice o DPH s cieľom zjednodušiť postup pri výbere DPH alebo zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ak ich na to Rada oprávnila.

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

Maďarsko získalo na základe vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2018/1493[2] oprávnenie obmedziť na 50 % právo na odpočet DPH z výdavkov týkajúcich sa lízingu osobných motorových vozidiel, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, a oslobodiť zdaniteľné osoby od povinnosti považovať používanie takýchto osobných motorových vozidiel na iné než podnikateľské účely za poskytovanie služieb za protihodnotu. Osobné motorové vozidlá, na ktoré sa osobitné opatrenie vzťahuje, sú motorové vozidlá konštruované na prepravu najviac 9 osôb s celkovou hmotnosťou vozidla nepresahujúcou 5 ton. Vozidlá konštruované na prepravu tovaru, vozidlá slúžiace na špeciálne účely (t. j. nákladné vozidlá so žeriavom, hasičské vozidlá, nákladné vozidlá s miešačkou), vozidlá konštruované na prepravu 10 alebo viac ako 10 osôb, traktory a prípojné vozidlá sú z obmedzenia práva na odpočet DPH vylúčené a pristupuje sa k nim podľa obvyklých pravidiel. Zdaniteľným osobám, ktoré nechcú uplatňovať 50 % obmedzenie odpočtu a chcú uplatňovať odpočet DPH do výšky podielu skutočného používania na podnikateľské účely, tak môžu urobiť, pokiaľ disponujú podrobnými dôkazmi o používaní osobných motorových vozidiel na lízing na podnikateľské účely. Obdobie platnosti tohto osobitného opatrenia po jeho predĺžení, ktoré bolo schválené vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/1774[3], má uplynúť 31. decembra 2024.

Maďarsko požiadalo o predĺženie platnosti povolenia obmedziť pôvodný odpočet tak, že stanoví paušálnu percentuálnu sadzbu a následne oslobodí podniky od povinnosti zúčtovávať daň z používania na súkromné účely. Maďarsko informovalo Komisiu, že dôvody na predĺženie platnosti povolenia sa do veľkej miery zhodujú s dôvodmi opísanými v predchádzajúcej žiadosti. Maďarsko potvrdzuje, že osobitné opatrenie prinieslo pozitívne výsledky tak pre spoločnosti, ako aj pre daňové orgány a že udelenie výnimky je naďalej opodstatnené. V súlade s článkom 5 vykonávacieho rozhodnutia Rady 2018/1493 Maďarsko takisto predložilo správu o percentuálnom obmedzení stanovenom pre odpočet DPH. Maďarsko usudzuje, že uplatňované 50-percentné obmedzenie je aj naďalej primerané. Podľa predložených údajov sa počas obdobia 2016 – 2022 odhadovaný rozsah používania firemných motorových vozidiel na lízing na súkromné účely pohyboval na úrovni 32 až 53 %. Keďže je tento odhad založený na nepriamych dôkazoch a predpokladoch a môže byť teda nadhodnotený, Maďarsko usudzuje, že najvhodnejším obmedzením odpočtu DPH na vstupe je obmedzenie na 50 %. Zo skúseností z inšpekcií zo strany daňového orgánu navyše vyplynulo, ako v roku 2021, že veľká väčšina – približne 90 až 95 % – zdaniteľných osôb podrobených inšpekcii uplatňuje povinný 50-percentný odpočet. Z pohľadu Maďarska je aj naďalej dôvodom to, že tento povinný odpočet zjavne zbavuje zdaniteľné osoby povinnosti viesť podrobné záznamy a že podiel používania na súkromné účely na úrovni 50 % je dostatočne blízky realite.

Vzhľadom na priaznivý vplyv osobitného opatrenia na administratívnu záťaž daňovníkov a rovnako aj daňových orgánov sa navrhuje, aby sa predĺženie súčasného osobitného opatrenia povolilo. Povolenie by malo byť platné na ďalšie obmedzené obdobie, t. j. do 31. decembra 2027, aby bolo možné preskúmať potrebu a účinnosť osobitného opatrenia a to, či 50 % obmedzenie stále náležite odráža celkové pomerné rozdelenie medzi používaním na podnikateľské a súkromné účely. Prípadnú žiadosť o predĺženie platnosti by mala sprevádzať

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1493 z 2. októbra 2018, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 252/46, 8.10.2018, s. 44).

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1774 z 5. októbra 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1493, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 360, 11.10.2021, s. 108).

správa zahŕňajúca preskúmanie uplatňovaného percentuálneho podielu, ktorá by sa mala zaslať Komisii do 31. marca 2027.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky v súvislosti s právom na odpočet boli udelené aj iným členským štátom (Estónsku[4], Lotyšsku[5], Chorvátsku[6], Poľsku[7], Taliansku[8] a Rumunsku[9]).

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočet DPH. Dovtedy členským štátom umožňuje zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali 1. januára 1979. Existuje preto celý rad ustanovení o zachovaní *status quo*, ktorými sa obmedzuje právo na odpočet DPH v spojitosti s osobnými motorovými vozidlami.

Bez ohľadu na predchádzajúce iniciatívy zamerané na stanovenie pravidiel týkajúcich sa kategórií výdavkov, na ktoré sa môže vzťahovať obmedzenie práva na odpočítanie DPH[10], je takáto výnimka až do harmonizácie týchto pravidiel na úrovni EÚ primeraná.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

---

4 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1998 z 15. novembra 2021, ktorým sa Estónsku povoľuje zaviesť opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 408, 17.11.2021, s. 3 – 5).

5 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1968 z 9. novembra 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2015/2429, ktorým sa Lotyšsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 401, 12.11.2021, s. 1 – 2).

6 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1997 z 15. novembra 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1994, ktorým sa Chorvátsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 408, 17.11.2021, s. 1 – 2).

7 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/2385 zo 6. decembra 2022, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2013/805/EÚ, ktorým sa Poľskej republike udeľuje povolenie zaviesť opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 315, 7.12.2022, s. 87 – 88).

8 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/2411 zo 6. decembra 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2007/441/ES, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 317, 9.12.2022, s. 120 – 121).

9 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/1641 z 24. mája 2024,ktorým sa Rumunsku povoľuje uplatňovať osobitné opatrenia odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L, 2024/1641, 6.6.2024).

10 KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21. 05. 2014, s. 3).

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to zjednodušiť postup výberu dane a zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Predovšetkým vzhľadom na potenciálnu možnosť podnikov priznávať nižšiu daňovú povinnosť a na zaťažujúcu kontrolu údajov o najazdených kilometroch pre daňové orgány, by obmedzenie na 50 % zjednodušilo postup výberu DPH a zabránilo by okrem iného daňovým únikom prostredníctvom nesprávneho vedenia záznamov.

- **Výber nástroja**

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných ustanovení o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Nevykonali sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Maďarsko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zjednodušiť postup zdaňovania tak, že zdaniteľné osoby nebudú mať povinnosť vedenia záznamov o používaní určených osobných motorových vozidiel na súkromné účely, a zároveň predchádzať daňovým únikom v súvislosti s DPH spôsobeným nesprávnym vedením záznamov. Navrhované opatrenie preto má potenciálny pozitívny vplyv tak na podniky, ako aj na daňovú správu. Maďarsko toto riešenie označilo za vhodné opatrenie, pričom je porovnateľné s inými bývalými a súčasnými výnimkami.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh negatívne neovplyvní vlastné zdroje Únie z DPH.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh je časovo obmedzený a zahŕňa doložku o ukončení platnosti k 31. decembru 2027.

Ak by Maďarsko uvažovalo o ďalšom predĺžení platnosti tohto osobitného opatrenia na obdobie po roku 2027, Komisii by sa najneskôr 31. marca 2027 mala súčasne so žiadosťou o predĺženie platnosti predložiť správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho obmedzenia.

2024/0273 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1493, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1], a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V článkoch 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľných osôb na odpočet dane z pridanej hodnoty (DPH) účtovanej na tovar, ktorý im bol dodaný, a služby, ktoré im boli poskytnuté, na účely ich zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa uvádza požiadavka zúčtovávať DPH v prípade, keď sa majetok podniku dá na využívanie na súkromnú spotrebu zdaniteľných osôb alebo ich zamestnancov alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely ich podnikania.

(2) Vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/1493[2] zmeneným vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/1774[3] sa Maďarsku povoľuje uplatňovať do 31. decembra 2024 osobitné opatrenie spočívajúce na jednej strane v obmedzení práva na odpočet DPH z výdavkov týkajúcich sa osobných motorových vozidiel, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, na 50 %, a to odchylne od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES, a na druhej strane v tom, že sa používanie osobných motorových vozidiel, ktoré sú majetkom podniku zdaniteľnej osoby, na iné než podnikateľské účely, nepovažuje za poskytovanie služieb za protihodnotu, ak sa na dané vozidlo vzťahuje obmedzenie povolené podľa článku 1 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2018/1493, a to odchylne od článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice (ďalej len „osobitné opatrenie“).

---

1 Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/112/oj.

2 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1493 z 2. októbra 2018, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 252, 8.10.2018, s. 44, ELI:http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1493/oj).

3 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1774 z 5. októbra 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1493, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 360, 11.10.2021, s. 108, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1774/oj).

(3) Maďarsko listom, ktorý Komisia zaevidovala 26. marca 2024, požiadalo v súlade s článkom 395 ods. 2 prvým pododsekom smernice 2006/112/ES o povolenie naďalej uplatňovať osobitné opatrenie (ďalej len „žiadosť o predĺženie platnosti“).

(4) Podľa článku 395 ods. 2 druhého pododseku smernice 2006/112/ES Komisia listami z 29. mája 2024 postúpila žiadosť o predĺženie platnosti ostatným členským štátom. Listom z 30. mája 2024 Komisia oznámila Maďarsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti o predĺženie platnosti.

(5) V súlade s článkom 5 druhým odsekom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2018/1493 Maďarsko predložilo spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti správu, ktorá obsahuje aj preskúmanie percentuálneho podielu stanoveného na obmedzenie odpočtu DPH uvedeného v článku 1 uvedeného vykonávacieho rozhodnutia. Na základe informácií, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, konkrétne skúseností z daňových kontrol a štatistických údajov týkajúcich sa používania osobných motorových vozidiel na súkromné účely, Maďarsko potvrdzuje, že obmedzenie na 50 % je naďalej opodstatnené a stále primerané.

(6) Vzhľadom na priaznivý vplyv osobitného opatrenia na administratívne zaťaženie daňovníkov a rovnako aj daňových orgánov zjednodušením výberu DPH a na predchádzanie daňovým únikom spôsobeným nesprávnym vedením záznamov Komisia považuje za vhodné povoliť Maďarsku naďalej uplatňovať osobitné opatrenie.

(7) Je vhodné časovo obmedziť predĺženie platnosti osobitného opatrenia, aby bolo možné vyhodnotiť jeho účinnosť, ako aj primeranosť percentuálneho podielu. Maďarsku by sa preto malo povoliť, aby uplatňovalo osobitné opatrenie aj naďalej, a to do 31. decembra 2027.

(8) Osobitné opatrenie je primerané sledovaným cieľom, konkrétne zjednodušiť postup výberu DPH a zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, keďže je časovo a rozsahom obmedzené. Toto osobitné opatrenie navyše nepredstavuje riziko, že sa podvody presunú do iných odvetví alebo iných členských štátov.

(9) Ak bude Maďarsko zvažovať potrebu predĺženia osobitného opatrenia na obdobie po roku 2027, malo by Komisii súčasne so žiadosťou o predĺženie platnosti predložiť správu zahŕňajúcu preskúmanie uplatneného percentuálneho obmedzenia, a to do 31. marca 2027.

(10) Osobitné opatrenie bude mať len zanedbateľný účinok na celkovú výšku príjmov z dane vybranej na stupni konečnej spotreby a nebude mať žiadny nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie založené na DPH.

(11) Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1493 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Článok 5 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2018/1493 sa nahrádza takto:

„Článok 5

Toto rozhodnutia stráca účinnosť 31. decembra 2027.

Prípadná žiadosť o predĺženie platnosti povolenia stanoveného v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 31. marca 2027 a pripojí sa k nej správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho podielu stanoveného v článku 1.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Maďarsku.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka